

VÝROČNÁ SPRÁVA 2021

Východoslovenská distribučná, a.s.

Základné ukazovatele		2021	2020
Zásobovacia oblasť	km ²	15 746	15 746
Distribúcia elektriny	GWh	3 950	3 736
Počet odberných miest		661 013	654 871
Zisk z prevádzkovej činnosti	tis. EUR	37 566	46 370
Celkový zisk za rok	tis. EUR	27 235	34 319
Bilančná suma	tis. EUR	685 708	684 991
Čisté peňažné toky z prevádzkovej činnosti	tis. EUR	86 313	85 245
Investície	tis. EUR	50 512	48 762
Priemerný počet zamestnancov		1 015	1 020

Obsah

Predslov predsedu predstavenstva

Sme transparentní

- Správa dozornej rady
- Základné údaje o spoločnosti

Sme komunikatívni - Obchodné aktivity

Sme predvídavi a dôslední - Investície a prevádzka

Sme opatrní - Bezpečnosť a ochrana

Sme moderní a zvedaví - Zamestnanci

Sme orientovaní na prírodu - Environmentálna politika

Sme zodpovední - Ekonomická situácia

Sme vizionári - Podnikateľský zámer

Doplňujúce informácie

Zoznam skratiek

Individuálna účtovná závierka k 31. decembru 2021

a správa nezávislého audítora o individuálnej účtovnej závierke 2021

Predslov predsedu predstavenstva

Vážení zákazníci, obchodní partneri, kolegovia.

Mnohé z toho, čo v predošlom roku bolo mimoriadne a nepoznané, v roku 2021 už nebolo novým a neznámym. Do nejakej miery sme sa naučili koexistovať s dôsledkami pokračujúcej pandémie spôsobenej šírením ochorenia SARS-Cov-2. Je evidentné, že dianie okolo nás má vážne implikácie spoločenské, ekonomické, značne to ovplyvňuje naše priority, charakter našich aktivít a taktiež do nejakej miery to aj predurčuje biznis očakávania do budúcnosti.

Napriek turbulentnému daniu sme dokázali naplniť naše primárne poslanie: zabezpečiť spoľahlivú, plynulú a bezpečnú distribúciu elektriny. Znie to veľmi obyčajne. Počas roka sa často a zásadne menila situácia, pravidlá a rôzne obmedzenia. Mnohokrát bolo potrebné rozhodovať na základe nejasných, neurčitých a meniacich sa okolností. Mali sme však silné presvedčenie, motiváciu a dôveru, že to všetko zvládneme. Zvládli sme. A veľmi dobre. Je za tým však veľmi veľa extra úsilia, motivácie a zodpovednosti predovšetkým zamestnancov VSD a taktiež našich kľúčových obchodných partnerov.

Dovoľte mi, aby som v mene svojom aj v mene manažmentu VSD vyjadril úprimné poďakovanie.

Z hľadiska obchodných cieľov spoločnosti sme naďalej dokázali udržať veľmi pozitívny trend v oblasti kvality a spoľahlivosti distribúcie. Naďalej pokračujeme v intenzívnom investičnom programe s orientáciou na automatizáciu, digitalizáciu, zvyšovanie efektívnosti a spoľahlivosti distribúcie elektriny. Dôležitým komponentom našej stratégie je orientácia na budúcnosť: telekomunikačná infraštruktúra, služby pre zákazníkov, trhové procesy, nové funkcionality, ktoré súvisia so zmenami a vývojom na energetickom trhu.

Dôsledky radikálnych zmien v energetickej stratégii EÚ sú citeľné aj na Slovensku. Legislatíva, cenová a vecná regulácia, výmena dát, zásadné štrukturálne zmeny. Niet pochýb o tom, že je veľkou zodpovednosťou našej generácie vyrábať a využívať elektrinu udržateľným a ekologickým spôsobom. To sa nám podarí vtedy, ak motivácia a presvedčenie bude silnejšie ako komplikácie a nepríjemnosti vyvolané touto systémovou zmenou. Cítiteľným a merateľným dôsledkom tejto zmeny je mimoriadna dynamika a rast cien elektriny. Tento vývoj je možné vysvetliť a možno aj obhájiť. Avšak často len ex-post, keď je už zrejmé čo sa stalo. Nie ex-ante, čo sa stane. Aj ten najlepší zámer sa nemusí naplniť, pokiaľ to nebude riadené s ohľadom na negatívne dopady na ľudí, spoločnosť a ekonomickú aktivitu. Považujem to za veľmi kľúčové. V opačnom prípade celospoločenská nedôvera bude narastať a môže to viesť k veľkému zlyhaniu.

Prajem nám všetkým, aby sme to zvládli. Je to dôležité.

S úctou

Ing. Radoslav Haluška
predseda predstavenstva

PS: V roku 2021 sme nesklamali a na 100% sme splnili očakávania všetkých okolo nás predovšetkým preto, že si potrpíme na niekoľko kľúčových vlastností. Ak by bola VSD živá osoba, určite by ich mala. Pozrime sa na ne podrobnejšie:

- sme transparentní
- sme komunikatívni
- sme predvídaví
- sme dôslední
- sme opatrní
- sme moderní a zvedaví
- sme orientovaní na prírodu
- sme zodpovední
- sme vizionári

Sme transparentní

Správa dozornej rady

V roku 2021 dozorná rada VSD, v súlade so slovenskou legislatívou a stanovami spoločnosti, dohliadala na výkon pôsobnosti predstavenstva, podnikateľskú činnosť a vedenie spoločnosti, ako aj na dodržiavanie Stanov spoločnosti. Počas roka 2021 sa uskutočnili tri riadne zasadnutia dozornej rady a zároveň boli uskutočnené dve písomné hlasovania dozornej rady (per rollam).

Pravidelný program riadnych zasadnutí dozornej rady obsahoval informácie o hospodárskych výsledkoch spoločnosti, cenovej regulácii, najzásadnejšom vývoji v oblasti asset manažmentu, v oblasti sieťového obchodu a vecnej regulácie, ako aj v oblasti prevádzky distribučnej sústavy. Do pravidelného programu zasadnutí dozornej rady boli zahrnuté informácie o aktivitách spoločnosti v oblasti komunikácie, prijatých uzneseniach zo zasadnutí predstavenstva a informácie o zmluvách uzatvorených medzi spriaznenými osobami. Dozorná rada bola pravidelne informovaná aj o aktivitách spoločnosti v oblasti BOZP a v oblasti krízového manažmentu, fyzickej a objektovej bezpečnosti, vrátane ochrany zamestnancov v oblasti informačnej bezpečnosti.

Dozorná rada ďalej okrem iného:

- prerokovala návrh predstavenstva spoločnosti na rozdelenie zisku za rok 2020 a odporučila Valnému zhromaždeniu spoločnosti prijať uznesenie o rozdelení zisku za rok 2020 podľa návrhu predstavenstva;
- schválila viaceré obchodné rozhodnutia spoločnosti (zmluvy) presahujúce hodnotu 3 mil. EUR;
- prerokovala Individuálny ročný obchodný plán VSD na rok 2022 a schválila Plán investícií VSD na rok 2022;
- schválila zmenu Organizačného poriadku spoločnosti VSD s účinnosťou od 1.9.2021;
- zoberala na vedomie informáciu o priebehu a výsledkoch uskutočnených valných zhromaždení spoločnosti;
- prerokovala výročnú správu spoločnosti za rok 2020;
- prerokovala informáciu o zásadných zámeroch obchodného vedenia spoločnosti na rok 2021 a o predpokladanom vývoji stavu majetku, financií a výnosov;
- prerokovala individuálnu účtovnú závierku spoločnosti za rok 2020; dozorná rada zároveň odporučila valnému zhromaždeniu jej schválenie.

V priebehu roka predstavenstvo ústne, aj písomne informovalo dozornú radu o situácií týkajúcej sa:

- finančných výsledkov;
- vývoja v oblasti regulačného rámca (cenová a vecná regulácia);
- investícií a prevádzkových nákladov;
- systémovej spoľahlivosti distribučnej sústavy;
- vývoja objemu distribuovanej elektriny;
- nových pripojení zákazníkov do distribučnej sústavy.

Dozorná rada konštatuje na základe výsledkov svojej priebežnej kontrolnej činnosti, že predstavenstvo spoločnosti vykonávalo všetko potrebné pre zabezpečenie rozvoja podnikateľskej činnosti spoločnosti a udržanie jej dobrého mena.

Správu audítora, ako aj účtovnú závierku spoločnosti pozostávajúcu z výkazu o finančnej situácii, súhrnného výkazu ziskov a strát, výkazu zmien vlastného imania, výkazu peňažných tokov a poznámok k účtovnej závierke členovia dozornej rady prerokujú na zasadnutí 24. marca 2022.

Dozorná rada preskúma účtovnú závierku k 31. decembru 2021 a odporučí valnému zhromaždeniu túto účtovnú závierku schváliť.

Dozorná rada schváli návrh predstavenstva na rozdelenie zisku za rok 2021. Valnému zhromaždeniu odporučí prijať uznesenie o rozdelení zisku za rok 2021 podľa návrhu predstavenstva.

Košice, 28.2.2022

JUDr. Milan Piršč
predseda dozornej rady

Návrh predstavenstva na rozdelenie zisku za rok 2021

Predstavenstvo navrhuje Valnému zhromaždeniu rozdeliť dosiahnutý zisk po zdanení za rok 2021 nasledovne:

- prídel do sociálneho fondu vo výške 50 tis. EUR
- výplata dividendy akcionárovi vo výške 27 175 tis. EUR.

Základné údaje o spoločnosti

Vznik a založenie spoločnosti

Zakladateľskou listinou zo dňa 14.10.2005 bola založená spoločnosť Východoslovenská distribučná, s.r.o. („VSD“) ako dcérska spoločnosť Východoslovenskej energetiky a.s. („VSE“), ktorej právna forma bola rozhodnutím valného zhromaždenia z 30.1.2007 zmenená na akciovú spoločnosť.

Východoslovenská distribučná, a.s. začala svoju prevádzkovú činnosť 1. júla 2007. V rámci právneho unbundlingu vertikálne integrovanej spoločnosti VSE, prevzala spoločnosť VSD k tomuto dátumu všetok majetok a záväzky, všetky práva a povinnosti týkajúce sa distribučnej činnosti dovtedy vykonávanej materskou spoločnosťou VSE. V súlade s požiadavkami energetickej legislatívy bol k 1.1.2014 zrealizovaný vklad časti podniku z materskej spoločnosti VSE (od 1.7.2014 s obchodným menom Východoslovenská energetika Holding a.s. – „VSE Holding“) do VSD, pričom vkladanou časťou podniku bola divízia Sieťové služby, ktorá realizuje všetky aktivity súvisiace s prevádzkou, údržbou a výstavbou distribučnej sústavy.

Obchodné meno: Východoslovenská distribučná, a.s.
Sídlo: Mlynská 31, 042 91 Košice
IČO: 36 599 361

Spoločnosť je zapísaná v OR na Okresnom súde Košice I, v oddiele Sa, vložka číslo 1411/V.

Predmet činnosti

Spoločnosť Východoslovenská distribučná, a.s. je prevádzkovateľom distribučnej sústavy („PDS“) na vymedzenom území, ktoré pozostáva z Košického, Prešovského a časti Banskobystrického samosprávneho kraja a vykonáva tieto hlavné činnosti:

- distribúcia elektriny,
- plánovanie rozvoja sústavy,
- dispečing distribučnej sústavy,
- predaj kapacity sieťových pripojení,
- proces zmeny dodávateľa pre sieťových zákazníkov,
- zber a poskytovanie energetických dát,
- kúpa a prenájom sieťového majetku,
- projektovanie a konštruovanie elektrických zariadení,
- poskytovanie služieb spojených s obsluhou elektrických staníc bez obmedzenia napätia,
- montáž určených meradiel,
- výroba elektrických technických zariadení v rozsahu: elektrické stroje, prístroje, rozvádzače a objekty bez nebezpečenstva výbuchu.

Štruktúra akcionárov k 31. decembru 2021

Akcionár	Hodnota základného imania	Výška podielu na základnom imaní
Východoslovenská energetika Holding a.s.	220 040 272 EUR	100%

Zloženie orgánov spoločnosti v roku 2021

Predstavenstvo

Predseda	Ing. Radoslav Haluška
Podpredseda	Roman Šipoš, MBA (do 24.05.2021)
	Ing. Peter Čech (od 16.12.2021) člen predstavenstva (od 27.10.2020)
Členovia	Ing. Jana Palková, FCCA
	Ing. Marian Kapec

Dozorná rada

Predseda	JUDr. Milan Piršč
Podpredseda	Ing. Tomáš Turek, PhD.
Členovia	Ing. Andrej Buday
	Mgr. Vladimír Hojstrič
	Mgr. Ľuboš Sopoliga
	Ing. Juraj Slafkovský (do 15.12.2021)
	Ing. Ivo Grobauer (od 16.12.2021)
	p. Andrej Macár*
	Ing. Jozef Jenčo*
	Marián Palenčar* (do 28.02.2021)
	p. Zuzana Vajsová* (od 01.03.2021)

* zástupca zamestnancov v dozornej rade

Sme komunikatívni - Obchodné aktivity

Sme komunikatívni, preto sú naši zákazníci spokojní. Uvedomujeme si, že nemému dieťaťu ani vlastná matka nerozumie. Kladieme dôraz na to, aby sme hovorili rečou, ktorej naši zákazníci rozumejú a používali komunikačné prostriedky, ktoré im vyhovujú.

Aj preto sme opäť posilnili našu komunikáciu v elektronickej podobe. Na portáli eVSD pribudli ďalšie žiadosti, ktoré vedú vybaviť z pohodlia domova. Vedia tiež nakúpiť stále viac našich služieb na eShop-e a už aj poruchy dokážu overiť a nahlásiť cez www.vypadokelektriny.sk. Kto preferuje telefonický kontakt, môže sa na nás obracať cez Zákaznícku linku VSD. A ak to epidemická situácia dovoľuje, sme k dispozícii aj pre osobný kontakt na našich Klientskych centrách v Prešove a Košiciach.

O tom, že ideme dobrým smerom a zákazníci majú radi, čo robíme, hovorí aj index zákazníckej spokojnosti. Ten sa už niekoľko rokov drží na úrovni nad 96%.

Budúcnosť je on line

V roku 2021 sme rozšírili portfólio služieb a produktov prostredníctvom eShop-u (www.vsdeshop.sk). Z pohodlia domova si tak môžu objednávať produkty a služby VSD domácnosti aj firmy. Celkový počet objednávok prostredníctvom tohto zákazníckeho obslužného kanálu dosiahol od svojho spustenia v apríli 2020 do konca roku 2021 viac ako 8 000.

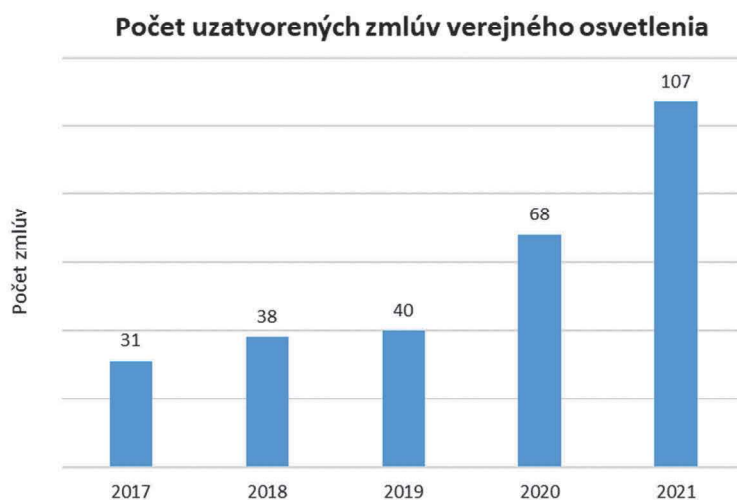
Počet registrovaných zákazníckych účtov na elektronickom portáli eVSD narástol v roku 2021 o viac ako 10 tisíc účtov na hodnotu vyše 68 800.

Šijeme na mieru

Využitím skúseností a synergií s našou distribučnou činnosťou dokážeme kontinuálne zvyšovať kvalitu a rozsah našich komplexných služieb s vyššou pridanou hodnotou. Priemyselným zákazníkom nad rámec distribučných služieb už štandardne aktívne ponúkame aj na mieru šité komplexné služby. Od projektovej prípravy, obstarania materiálov, samotnej výstavby zariadení zákazníka s možnosťou dátového optického pripojenia, až po dlhodobé prevádzkovanie a údržbu zariadení. Zároveň poskytujeme aj smart manažment meraných dát zo svoriek generátorov zdrojov ako aj ďalšie služby. Know-how a skúsenosti našich expertov z oblasti fyzikálnych vlastností a správania sa elektrickej sústavy dokážeme pretaviť do vysoko špecializovaných analýz v oblasti skratových pomerov v interných sústavách priemyselného zákazníka.

Svietime

Pre samosprávy je nosným produktom služba moderného a energeticky efektívneho verejného osvetlenia „na kľúč“. Aktuálne poskytujeme službu verejného osvetlenia 89 obciam.

Nekomunikujeme len so zákazníkmi

Intenzívny dialóg sme viedli aj s inými partnerskými skupinami. Napriek obmedzujúcim opatreniam sa nám podarilo rozšíriť portfólio partnerských miest, a to uzatvorením Memoranda o porozumení a vzájomnej spolupráci s Mestom Svidník. V rámci približovania sa k miestnej samospráve, ako jedného z najvýznamnejšieho partnerského segmentu, pravidelne na mesačnej báze informujeme svojim newslettrom mestá a obce o najnovších zákazníckych riešeniach a témach s prienikom na každodenný život územnej samosprávy.

Rovnako tak sa nám podarilo zorganizovať prvý workshop s obchodnými partnermi zo segmentu B2B. Cieľom podujatia bolo rozvíjať diskusiu a nachádzať priestor ako im pomôcť.

Aj smerom do vnútra

Starostlivosť o potreby zákazníka si vyžaduje aj komunikáciu „na pozadí“, ktorú nik nevidí. Či už medzi útvarmi VSD alebo voči externým inštitúciám. Tu sa nám osvedčilo zavedenie automatizácie procesov vysporiadania majetkovoprávných vzťahov za pomoci robotizácie, ktorou sme si uľahčili a zlacnili administratívu.

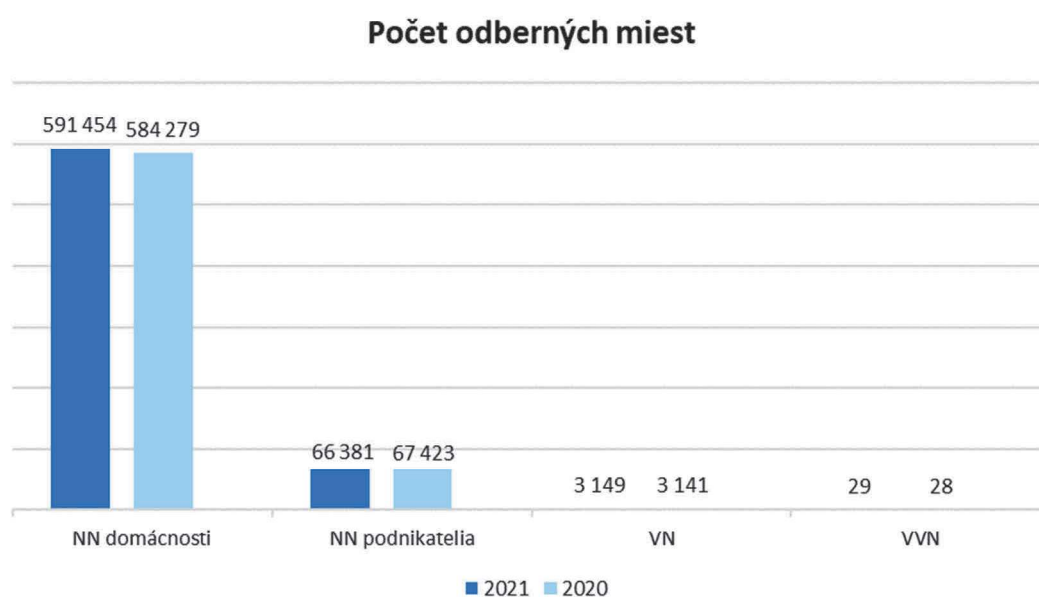
Elektronizácia je všade

Ani na podpis zmluvy už nie je potrebný osobný kontakt. Okrem iného sme pre zákazníkov sprístupnili aj elektronické podpisovanie zmlúv prostredníctvom DocuSign, čím sme efektívnejšie a rýchlejšie obslúžili zákazníka, eliminovali tlač papierových zmlúv a poštových nákladov na oboch stranách a v neposlednom rade prispeli k zníženiu záťaže na životné prostredie.

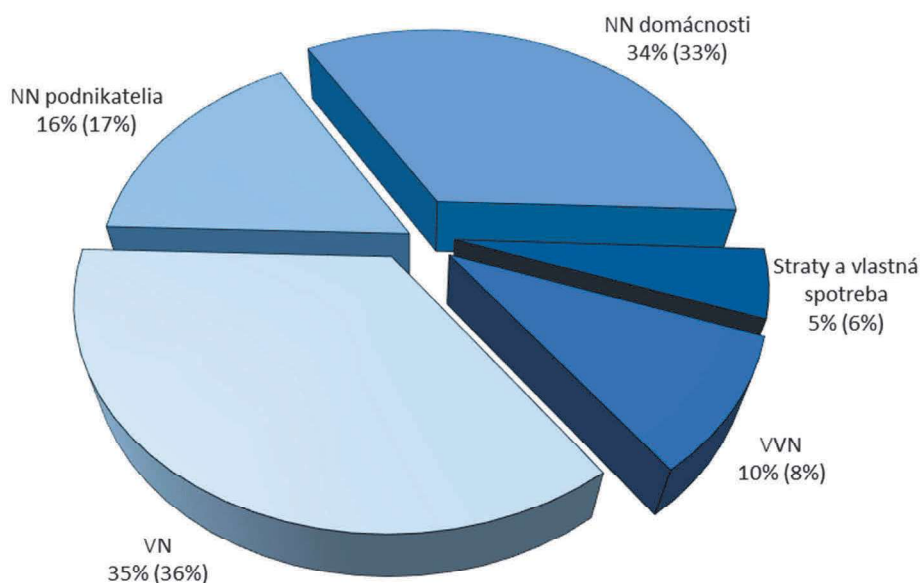
Komunikácia je základ úspechu

Aj za zdanlivo rutinnými činnosťami je často veľa komunikácie. Za každou jednou novou zmluvou o pripojení, za každým novo zriadeným odberným miestom, za každou vybavenou sťažnosťou či za každou prepravenou kilowathodinou sú ľudia, ktorí sa museli s niekým dohodnúť, aby zákazník či iný partner videl výsledok práce, ktorý od nás očakáva. Dôkazom toho sú aj čísla za uplynulý rok 2021.

Počty OM pripojené do DS VSD

Štruktúra distribúcie elektriny v roku 2021 (2020)

Spotreba domácností vzrástla

Koronakríza významným spôsobom zmenila správanie sa domácností, najmä tým, že mnoho ľudí pracuje a študuje z domu, a teda spotreba rekordne vzrástla, medziročne o 8%. Spotreba domácností tak kontinuálne rastie od marca 2019 a v porovnaní s predkrízovým obdobím roku 2019 vzrástla o 13% (rozdiel spotreby domácností v roku 2019 vs 2021).

Malé podniky sa ešte nespamätali

Spotreba malých podnikateľov po prudkom poklese v 2. kvartáli roku 2020 sa opatrne zotavuje a od polovice roka 2021, teda po takmer roku od vyhlásenia prvého lockdown režimu sa približuje k spotrebe predkrízového obdobia. Napriek pozitívnej bilancii druhej polovice roka 2021, spotreba dosiahla len 96% spotreby roku 2019. Medziročne od roku 2020 vzrástla len o 2%.

Veľké firmy ožili rýchlo

Rekordný pokles premyslenej produkcie, ktorý sa začal prejavovať od apríla 2020 v spotrebe priemyselných zákazníkov na VN napäťovej úrovni sa po roku rýchlo zotavil. Spotreba v 2. kvartáli 2021 už dosahovala hodnôt predkrízového obdobia. Napriek sľubnému záveru roka 2021 spotreba narástla o 3 % spotreby roku 2020 a dosiahla len 97% spotreby roku 2019.

Najvyššia napäťová úroveň VVN bola koronakrízou zasiahnutá najmenej. Spotreba roku 2021 v porovnaní s rokom 2020 vzrástla o 19% v porovnaní s predkrízovým rokom 2019 dokonca o 11%. V závere roka pozitívny trend vývoja spotreby bol posilnený spotrebou elektriny na transport plynu, ktorý tvoril približne (viac ako) 5% ročnej spotreby na VVN.

Nie všetko bolo pozitívne

Koniec roka 2021 sa niesol v znamení nebývalých turbulencií na energetických burzách. To viedlo ku krachu viacerých dodávateľov elektriny. S tým bola spojená rozsiahla a neplánovaná administrácia procesu tzv. dodávky poslednej inštancie (DPI). Svoju pozíciu sme aj vďaka nasadeniu našich ľudí obhájili a potvrdili sme, že na trhu sme nezastupiteľným subjektom s vysokou pridanou hodnotou a profesionalitou.

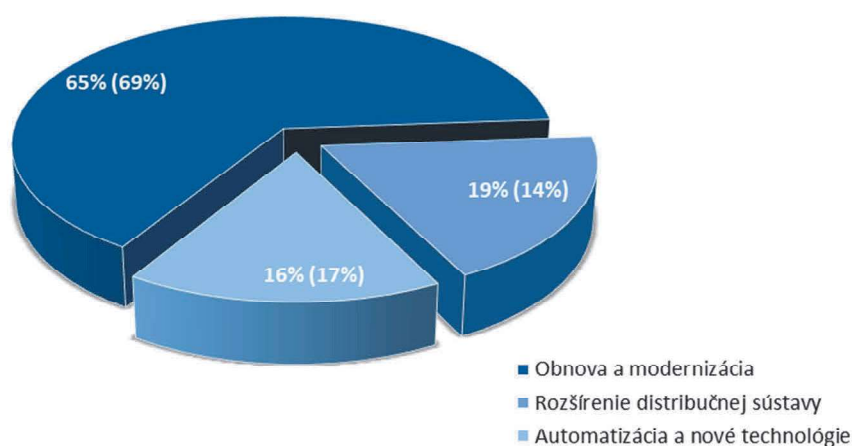
Sme predvídavi a dôslední - Investície a prevádzka

Spôľahlivá distribúcia elektriny je to, prečo sme tu predovšetkým. Aby sme vedeli zabezpečiť kvalitnú distribúciu elektriny nie len dnes, ale aj v budúcnosti, musíme veľa a pravidelne investovať. Nie len do toho, aby sme udržali existujúcu sústavu v dostatočnej kvalite, ale ju aj pripravili na očakávaný rozvoj a zmeny v budúcnosti. My už dnes musíme predvídať, čo budeme potrebovať o desiatky rokov.

Rozhodovanie o tom, ako čo najrozumnejšie naložiť s investičnými zdrojmi bolo aj v roku 2021 ovplyvnené pandemiou COVID-19. Navyše od polovice roka sektor energetiky zasiahla globálna komoditná kríza, ktorá predovšetkým pri nákupe komodity nevyhnutnej pre zabezpečenie činností súvisiacich s distribúciou vytvorila bezprecedentný rozdiel medzi trhovými a uznanými nákladmi, čo malo výrazný dopad na ekonomické ukazovatele spoločnosti a dokonca zneagovalo aj mierny optimistický nárast spotreby elektriny, vyvolaný obnovením aktivít vybraných ekonomických odvetví.

Aj napriek týmto obmedzeniam sme dokázali investovať do rozvoja a obnovy distribučnej sústavy 50,5 mil. EUR (2020: 48,8 mil. EUR). Približne dve tretiny investovaných prostriedkov súviseli primárne s obnovou zariadení distribučnej sústavy. Zároveň časť investícií bola zameraná na poskytovanie nových produktov pre zákazníkov.

Štruktúra investícií do distribučnej sústavy v roku 2021 (2020)

Medzi najvýznamnejšie investície v roku 2021 určite patria:

- **Úpravy vedení 110 kV**

Najvýznamnejšou stavbou bola výmena izolátorov VVN vedenia v úseku Lemešany - Vranov, ktoré v posledných rokoch vykazovalo štatisticky vyššiu mieru poruchovosti. Jedná sa o jedno z najdôležitejších vedení, ktoré je súčasťou koridoru spájajúceho hlavné prvky kritickej infraštruktúry VSD a to stanice ES Lemešany a ES Voľa, v ktorých dochádza k transformácii medzi prenosovou a distribučnou sústavou.

- **Elektrická stanica 110/22 kV Svidník**

V roku 2021 sme realizovali úpravy v 110 kV technológii a ukončili úpravy jedného z prírodných vedení. Taktiež boli upravené stanovišťa transformátorov a prislúchajúcej tlmivky, čo umožní bezpečnú prevádzku 22 kV sústavy aj pri narastajúcom podiele káblových vedení v sústave. Úspešne sme ukončili aj rekonštrukciu rozvodne 22 kV.

- **Elektrická stanica 110/22 kV Trebišov**

V roku 2021 sme ukončili obnovu technológie celej stanice. Zrealizovali sme rekonštrukciu druhej polovice rozvodne 22 kV, v ktorej sa nachádzajú vývody napájajúce časť mesta Trebišov a severnú oblasť prevažne medzi Trebišovom a Vranovom.

- **Elektrická stanica 110/22 kV Vranov nad Topľou**

Prvý rok komplexnej rekonštrukcie rozvodne zahŕňa výstavbu novej budovy spoločných prevádzok vrátane novej technológie vlastnej spotreby elektrickej stanice. Zrekonštruovala sa polovica 110 kV technológie vrátane jedného transformátora a tlmivky, a tiež pole pre 110 kV vedenie v smere na ES Lemešany.

- **Investície do obnovy a rozvoja vedení VN a NN a transformačných staníc VN/NN**

Každoročne je spravidla viac než 60% investičných prostriedkov smerovaných práve do úrovni vysokého a nízkeho napätia, ktoré bezprostredne distribuujú elektrinu pre najväčšie množstvo zákazníkov VSD. Najvýznamnejšie investície v roku 2021 smerovali do zvýšenia spoľahlivosti distribúcie – predovšetkým v lokalitách Trebišov, Ždiar, Štrba, Strážske.

- **Batériové úložisko v Bachledovej doline**

V závere roka sme uviedli do prevádzky aktuálne **najväčšie batériové úložisko na Slovensku** a prvé svojho druhu, ktorého účelom je zabezpečenie bezpečnej a spoľahlivej distribúcie elektriny v odľahlej lokalite. Riešenie s dôrazom na ekológiu a spoločenský prínos je citlivo zasadené v okolí chránených prírodných ekosystémov. Vďaka spojenej regulácii činného a jalového výkonu v závislosti od zmien napätia, dokážeme aj pri špecifickom charaktere odberu elektriny, udržiavať kvalitu distribuovanej elektriny v legislatívou požadovaných intervaloch. Úložisko je dimenzované tak, aby aj v predpokladanom horizonte technickej životnosti bolo schopné akumulovať min. 1.200 kWh a zabezpečiť „plný výkon“ po dobu dvoch hodín.

- **Inteligentné meracie systémy v distribučnej sústave VSD**

Aj v roku 2021 sme pokračovali v implementácii Inteligentných meracích systémov (IMS). V súlade s legislatívnymi požiadavkami bolo k 31.12.2021 úspešne prevádzkovaných 107 tis. inteligentných elektromerov.

- **Automatizácia procesov a inovatívne technológie**

Zvláštnu pozornosť si zaslúžia investície do automatizácie VN sústavy, pričom na nadzemných vedeniach pribudlo 124 nových automatizovaných spínacích prvkov a v zostávajúcej časti sústavy to bolo 9 kusov automatizovaných transformačných staníc. V závere roka sme tak mali k dispozícii vo VN sústave takmer 689 kusov automatizovaných spínacích bodov. Nemenej dôležitými aktivitami sú investície do elektronizácie komunikačných kanálov so zákazníkom, ktoré výrazne posúvajú komfort zákazníka. Prevádzka komplexných systémov riadenia, automatizácie a informačných technológií pre komunikáciu so zákazníkom si vyžadujú zvýšenú pozornosť a aktivity pri zohľadnení primeranej a účinnej kybernetickej bezpečnosti.

Prevádzkyschopnosť

Elektrina dostupná v režime 24/7 je už dlhé roky pre každého samozrejmosťou. Celková rozloha nášho zásobovaného územia predstavuje takmer 16 tis. km². Prevádzkujeme na nej už viac než 22 700 km vedení všetkých napäťových úrovní.

Na úrovni VVN je distribučná sústava napájaná zo štyroch nadradených elektrických staníc prenosovej sústavy s napäťovou úrovňou 400 kV. Na úrovni VVN a VN spoločnosť prevádzkuje spolu 56 elektrických transformačných a spínacích staníc.

Predovšetkým vďaka každodennému nasadeniu niekoľkých stoviek kolegov sa nám aj v roku 2021 podarilo udržať index spoľahlivosti distribučnej siete na priaznivej úrovni takmer 99,97% ASAI (Average Service Availability Index – dostupnosť distribučnej sústavy), berúc do úvahy aj poveternostné vplyvy a prerušenia distribúcie spôsobené tretími osobami.

Maximálne zaťaženie distribučnej sústavy v roku 2021 bolo zaznamenané 21.12.2021 a dosiahlo úroveň takmer 727 MW.

Napriek pandemií a z nej vyplývajúcej zložitej personálnej situácie sme dokázali zvládnuť všetky výzvy, ktoré pred nás postavili investičný plán, plán údržby a počasie. Pokračujeme v nastavených cieľoch

zlepšovania štandardov kvality smerom ku zákazníkovi znížením indexu SAIDI pre plánované práce, ako aj pre neplánované prerušenia. Rovnako sa nám podarilo udržať klesajúci trend v zaťažení našich zamestnancov nástupom do pohotovosti.

Obnoviteľné zdroje

Dôležitou súčasťou elektrizačnej sústavy SR sú aj zdroje. V roku 2021 bola Ministerstvom hospodárstva SR (ďalej ako „MH SR“) pridelená kapacita pre pripojenie nových zdrojov na vymedzenom území VSD v objeme 23 MW. V dôsledku zriadenia nových prenosových vedení medzi Slovenskom a Maďarskom, došlo k vytvoreniu predpokladov pre udržateľný rozvoj nových zdrojov a zo strany SEPS došlo k uvoľneniu ďalších kapacít pre ich rozvoj. VSD aj v dôsledku toho zaznamenala v tomto roku takmer 600 žiadostí o pripojenie zdrojov, čo predstavuje 50% nárast požiadaviek oproti roku 2020. V celom procese pripájania zdrojov do distribučnej sústavy VSD uplatňujeme našu zásadu aktívnej komunikácie žiadateľov cez elektronický portál eVSD, zásadu transparentnosti pri prideľovaní kapacity a zrozumiteľnosti pre každého záujemcu o pripojenie. V zmysle týchto princípov sú na našom portáli zverejnené žiadosti v poradí v akom boli prijaté a následne sú aktualizované pridelené a dostupné kapacity v sústave. Do našej sústavy sme pripojili celkom 317 ks zdrojov s celkovým inštalovaným výkonom 3,6 MW.

K 31. decembru 2021 je tak v distribučnej sústave spoločnosti pripojených takmer 539 MW inštalovaného elektrického výkonu vo všetkých zdrojoch elektriny. Približne 269 MW tohto výkonu tvoria obnoviteľné zdroje elektriny. FVE sa na skupine obnoviteľných zdrojov podieľajú viac než 152 MW inštalovaného výkonu. Počet malých obnoviteľných zdrojov prevádzkovaných najmä domácnosťami narástol o približne 270 kusov a tvorí tak celkovo 1 348 kusov so sumárnym výkonom 5,5 MW.

Sme opatrní - Bezpečnosť a ochrana

Rok 2021 bol aj u nás v tejto oblasti komplikovaný a náročný. Ale zvládli sme ho bez vážnejších dopadov na život a zdravie zamestnancov či našich partnerov, a v oblasti bezpečnosti/security navyše aj s dobrými výsledkami.

Pandémia vládne aj nášmu svetu

Roku 2021 aj u nás opäť dominovala celosvetová téma pandémie COVID-19. Keďže sme prvkom tzv. kritickej infraštruktúry, je pre nás až bytostne dôležité, aby sme boli zdraví. Iba tak dokážeme poskytovať plynulú distribúciu elektriny.

Začiatkom roka aj počas ďalších dlhých týždňov a mesiacov sme sa preto intenzívne venovali testovaniu našich zamestnancov a ich rodinných príslušníkov. Celkovo bolo zrealizovaných takmer 2 000 antigénových testov. Na jar sa nám podarilo zaočkovať takmer 700 kritických zamestnancov medzi prvými v SR. Na konci roka sme už v našich priestoroch zorganizovali 1. očkovanie pre zamestnancov a ich rodinných príslušníkov, ktoré bude pokračovať na pravidelnej báze. V rámci skupiny sa môžeme pochváliť vysokou zaočkovanosťou - viac ako 78% zamestnancov je plne očkovaných a takmer 20% má už aj posilňovaciu dávku. Aj takto prispievame k prevencii šírenia vírusu v našej spoločnosti a zabezpečeniu fungovania kritických procesov - spoľahlivej a bezpečnej prevádzky distribučnej sústavy.

Situáciu na Slovensku ako aj v spoločnosti kontinuálne monitorujeme. Krízový štáb pravidelne (minimálne raz týždenne) zasadá nepretržite už 22 mesiacov. Na podporu rozhodovania o interných opatreniach je k dispozícii komplexný dátový nástroj, ktorý poskytuje prehľad o aktuálnom stave a pohľad na vývoj situácie.

Úrazy nás neobišli

Žiaľ, tento rok bol neštandardný aj v ukazovateľoch úrazovosti. V spoločnosti sme mali za poslednú dekádu najvyšší počet pracovných úrazov - Spolu bolo registrovaných 14 úrazov.

VSD pôsobí v rizikovom sektore a bezpečnosť a ochrana zamestnancov je kľúčovou prioritou. Preto je pozitívom, že napriek počtu, ani jeden úraz nebol z kategórie závažné. Významná väčšina bola spôsobená pošmyknutím a následným pádom.

V BOZP držíme vysoké štandardy

Súlad VSD procesov s vysokými medzinárodnými štandardami ISO (kvalita, životné prostredie a BOZP) boli opätovne potvrdené externým auditom na výbornú. Výsledok auditu bol bez nezhôd či zistení. Externí audítori ocenili smerovanie spoločnosti v oblasti digitalizácie a automatizácie ako aj inovatívny prístup smerom k zákazníkom.

V uplynulom roku prebehlo aj viacero výberových konaní na osobné ochranné pracovné prostriedky (OOPP) ako rukavice, obuv, prostriedky proti pádu, nepremokavé odevy, bavlnené odevy a ochranné pomôcky na prevenciu šírenia COVID-19. Zabezpečenie vysokokvalitných OOPP je našim dlhoročným štandardom.

Security

Významný míľnik v spoločnosti VSD bol tento rok aj v inej oblasti bezpečnosti – security. VSD je podľa zákona o Kybernetickej bezpečnosti tzv. prevádzkovateľom základnej služby, z čoho nám vyplývala povinnosť, pod záštitou NBÚ, absolvovať externý kybernetický audit do konca septembra. Výsledok auditu bol vysoko nad priemerom Slovenska. Takmer 3 ročný komplexný a intenzívny projekt v spolupráci s mnohými útvarmi a silnou podporou top manažmentu bol ukončený 90% zhodou s požiadavkami zákona. Jeho súčasťou bol zároveň akčný plán opatrení.

Sme moderní a zvedaví - Zamestnanci

Aj v oblasti personálnej agendy u nás rezonoval COVID-19. Popri testovaní a očkovaní sme museli urýchlene zaviesť elektronizáciu a digitalizáciu vo vzťahu k personálnemu servisu pre našich zamestnancov. To prinieslo aj nové vnímanie tém ako riadenie ľudí na diaľku či intenzívne využívanie tzv. Konta pracovného času. To všetko s rovnakým cieľom. Byť opatrní a urobiť všetko preto, aby sme dokázali fungovať navonok ako za bežných podmienok, aj keď to vyžadovalo mnohé zmeny do vnútra firmy. Všetko modernými metódami.

Digitalizujeme

Môžeme sa tak pochváliť plne digitálnym riešením v procese ročného zúčtovania dane, elektronizáciou schvaľovania rôznych personálnych dokumentov vo vnútropodnikovom obeh, významnými zelenými riešeniami bez papierových verzii v internom obeh HR dokumentov a tlačív, ako aj upgradom dochádzkového systému za účelom zvýšeného užívateľského komfortu, zníženia nákladov a neproduktívneho času.

Implementujeme

Množstvo podstatných legislatívnych zmien vo vzťahu k manažovaniu ľudského kapitálu bolo plne zavedených v súlade s legislatívou v danom čase a termíne (výber v oblasti stravovania zamestnancov, vnútrofirčné dočasné prideľovanie zamestnancov, práca z domácnosti zamestnancov).

Podporili sme tiež organizačné zmeny v spoločnostiach, procesne implementovali duálne vzdelávanie o ďalší ročník žiakov SŠ a aktívne sme participovali na významných HR a medziútvarových projektoch za účelom podpory biznisu cez HR aplikačnú a procesnú podporu.

Získavame ocenenia

Už štvrtý rok po sebe sme sa umiestnili na 4. mieste v prestížnej celoslovenskej súťaži Najzamestnávateľ v kategórii Výroba a priemysel. Súťaž vyhlasuje portál profesia.sk a hlasovania sa zúčastnila aj široká verejnosť.

Tieto úspechy potvrdzujú našu sústredenú prácu na budovaní zamestnávateľskej značky externe, ale aj interne. Vďačíme za ne predovšetkým vysokej angažovanosti našich kolegov a kolegýň.

Rozvíjame sa

Počas roka 2021 sme pokračovali aj v budovaní našej ďalšej silnej stránky – osobnostného rozvoja zamestnancov. V ňom hrali veľkú úlohu vzdelávanie – dlhoročná potreba každého rozumného človeka ale aj duševná vyrovnanosť – tak dôležitá v období pandémie COVID-19. Práve kvôli nej sa väčšina aktivít uskutočňovala hlavne v online priestore.

Okrem iného sa nám podarilo:

- rozbehnúť spoluprácu s celoslovenskou organizáciou Ligou za duševné zdravie a poskytnúť tak podporu a pomocnú ruku našim zamestnancom v oblasti starostlivosti o duševné zdravie,
- formou pilotného projektu rozbehnúť online vzdelávanie cez celoslovenskú platformu, poskytujúcu interaktívne webináre a školenia z rôznych oblastí, od výuky jazykov cez zlepšovanie mäkkých zručností,

- aj v sťažených podmienkach a pri dodržaní náročných protipandemických opatrení zabezpečiť zákonom vyžadované školenia pre kolegov na technických pozíciách,
- zapojiť sa do vzdelávacieho programu Young Energy Europe, kde spolu s desiatkami mladých profesionálov z rôznych európskych krajín naši kolegovia pracujú na projektoch zameraných na efektívne využívanie zdrojov,
- v rámci programu Zelená iniciatíva zrealizovať pre zamestnancov 7 webinárov aj s praktickými návodmi, ako každý z nás môže prispieť k ochrane životného prostredia.

Nadálej intenzívne pracujeme s talentami v programe rozvoja zamestnancov s vertikálnym kariérnym potenciálom a tiež v programe rozvoja know-how pre projektové riadenie; zameriavame sa na našich budúcich kolegov prostredníctvom programu duálneho vzdelávania na partnerských stredných školách.

O dobrom nasmerovaní aktivít v nábore zamestnancov hovorí aj počet zamestnancov zapojených do referenčného motivačného programu, ktorých bolo takmer sto.

K 31.12.2021 sme vo VSD zamestnávali cez 1000 zamestnancov, napriek zložitej situácii na trhu práce sa nám podarilo udržať zamestnanosť na rovnakej úrovni v porovnaní s minulým rokom. Z celkového počtu zamestnancov bolo 14 percent žien.

Dobrovoľná fluktuácia bola stabilne na úrovni nižšej ako 2,8 %. Priemerný vek zamestnancov bol 44,5 roka a priemerne odpracovaný čas v spoločnosti dosiahol 18,5 roka.

Stav zamestnancov k 31.12.

Sme orientovaní na prírodu - Environmentálna politika

Bez elektriny si už nevieme predstaviť takmer žiadnu ľudskú činnosť. To so sebou prináša aj rôzne interakcie s prírodou. Vo VSD chceme, aby tieto interakcie čo najmenej škodili dotknutým ekosystémom. Niekedy je to o tom, že niektoré veci jednoducho nerobíme, iné robíme tak, aby čo najmenej škodili a iné robíme naviac, aby sme dosiahli rovnováhu.

Začíname od seba

Vďaka odbornému vzdelávaniu a realizovaným akciám rástlo environmentálne povedomie zamestnancov. Dôraz na ochranu životného prostredia bol súčasťou všetkých pracovných činností súvisiacich s prevádzkou, údržbou a obnovou elektrorozvodných zariadení.

Podporujeme biodiverzitu

Do takejto skupiny projektov patrí aj medzinárodný projekt, v rámci ktorého sme v koridoroch elektrických vedení okrem iných opatrení vysadili 850 ks stromov.

Ako prvá distribučná spoločnosť na Slovensku sme začali pri údržbe koridorov elektrických vedení štandardne používať postupy podporujúce rozvoj biodiverzity a adaptáciu krajiny na zmenu klímy.

Nechceme byť nebezpeční

Ďalšie projekty boli zamerané hlavne na znižovanie rizika zranení a úhynov vtáctva pri ich kontakte s elektrickými vedeniami a na eliminovanie produkcie CO₂ prostredníctvom znižovania strát pri distribúcií elektriny. VSD pokračovala vo výstavbe náhradných podložíek pre prekládky hniezd Bociana bieleho (*Ciconia ciconia*).

Menej odpadov znamená menej dopadov

Kontinuálne bola dosahovaná vysoká úroveň environmentálnej bezpečnosti a to ako pri zaobchádzaní s odpadmi, tak aj pri vypúšťaní splaškových vôd. Pravidelné odbery a analýzy vzoriek boli vykonávané výhradne nezávislým akreditovaným laboratóriom. To potvrdilo, že všetky stanovené limity boli plnené s výraznou bezpečnostnou rezervou.

Komunikujeme zodpovedne

Nadalej bola udržiavaná transparentná a odborná komunikácia s významnými inštitúciami v odbore životného prostredia, ako sú Ministerstvo životného prostredia, Štátna ochrana prírody, Okresné úrady a mimovládne organizácie. Inštitúcie, ako aj verejnosť boli informované o plánoch, postojoch a stratégií spoločnosti v oblasti ochrany životného prostredia a pozitívne reagovali na aktivity a environmentálne správanie sa VSD.

Sme držiteľom certifikátu, ktorý potvrdzuje, že zavedený a používaný systém environmentálneho riadenia spĺňa prísne požiadavky medzinárodnej normy EN ISO 14001:2015.

Sme zodpovední - Ekonomická situácia

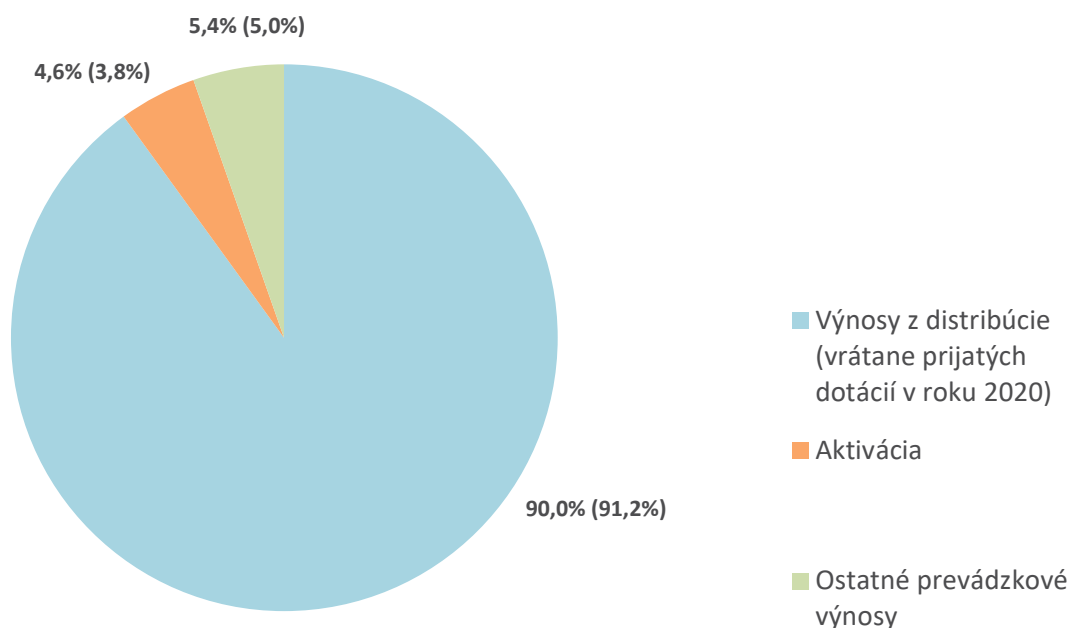
Rok 2021 priniesol viaceré významné skutočnosti z externého prostredia, ktoré mali dopad na finančné ukazovatele našej spoločnosti. Ich dosiahnutá úroveň však svedčí o tom, že práve zodpovedný a hospodárny prístup k riadeniu financií firmy pomohol preklenúť nie len dopady vyplývajúce z pokračujúcej pandémie COVID-19, ale aj dôsledky globálnej komoditnej krízy predovšetkým na trhu s elektrinou.

Podľa Medzinárodných štandardov pre finančné výkazníctvo (IFRS) dosiahla spoločnosť v roku 2021 celkový súhrnný zisk vo výške 27,2 mil. EUR (2020: 34,3 mil. EUR). Viac ako 20% medziročný pokles zisku je potrebné vnímať v kontexte deficitu súvisiaceho s podpornou schémou výroby elektriny z OZE/KVET z roku 2018, ktorý sa jednorazovo vysporiadal v roku 2020. A tiež pri zohľadnení turbulentného a neočakávaného vývoja cien elektriny na trhoch v roku 2021.

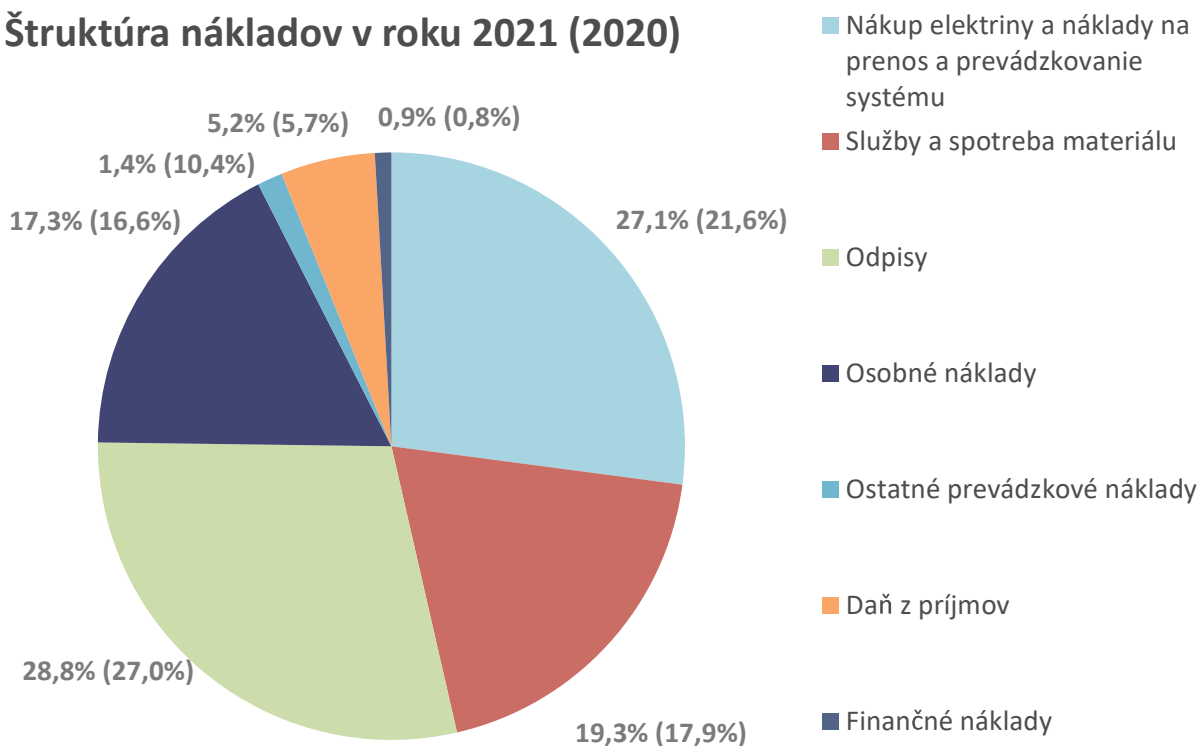
V priebehu roka 2021 nastal výrazný nárast cien elektriny na spotovom trhu z dôvodu prudkého rastu dopytu po elektrine kvôli oživeniu ekonomík v celej Európe a obmedzenej ponuke stabilných zdrojov elektriny, čo malo výrazný negatívny dopad na rast nákladov na nákup elektriny na pokrytie strát pri distribúcii elektriny. Vzniknutý rozdiel medzi skutočnými nákladmi na elektrinu na krytie strát a prostriedkami vyzbieranými na krytie týchto nákladov z tarify na straty by mal byť predmetom korekcie o 2 roky v zmysle regulačných pravidiel, avšak v aktuálnom roku výrazne negatívne vplýval na dosiahnutý výsledok hospodárenia. To bolo čiastočne kompenzované úsporami prevádzkových nákladov v oblasti materiálu a služieb v dôsledku prijatých protipandemických opatrení ako aj pozitívnym vplyvom nárastu objemu distribúcie z dôvodu postupného oživenia ekonomiky a tiež kvôli nárastu spotreby domácností.

Súhrnný zisk v roku 2021 dosiahla spoločnosť pri celkových výnosoch z prevádzkovej a finančnej činnosti vo výške 198,3 mil. EUR (2020: 220,5 mil. EUR) a celkových nákladoch vrátane nákladov na daň z príjmov vo výške 171,1 mil. EUR (2020: 186,4 mil. EUR).

Štruktúra výnosov v roku 2021 (2020)

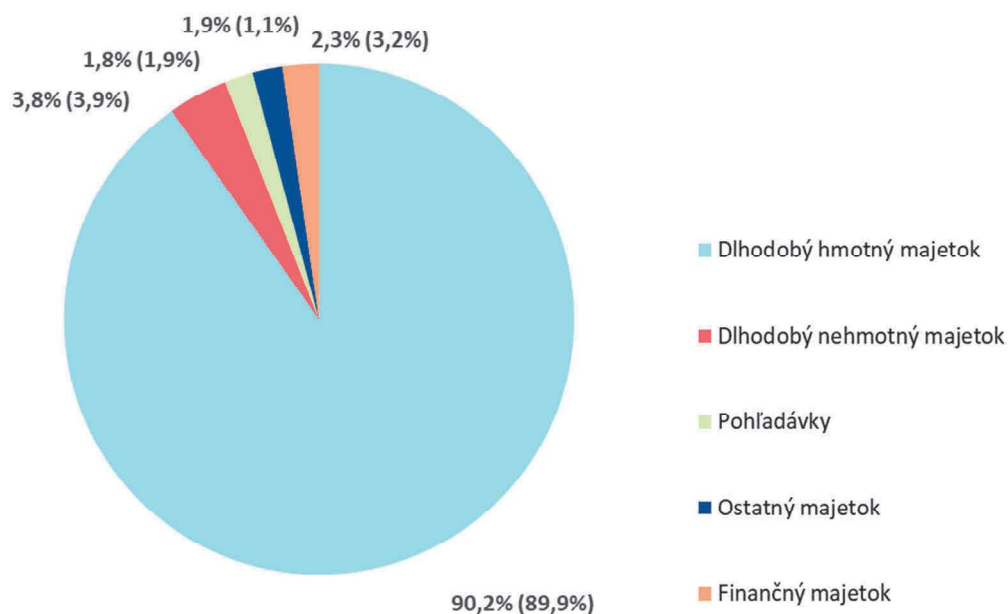

Štruktúra nákladov v roku 2021 (2020)

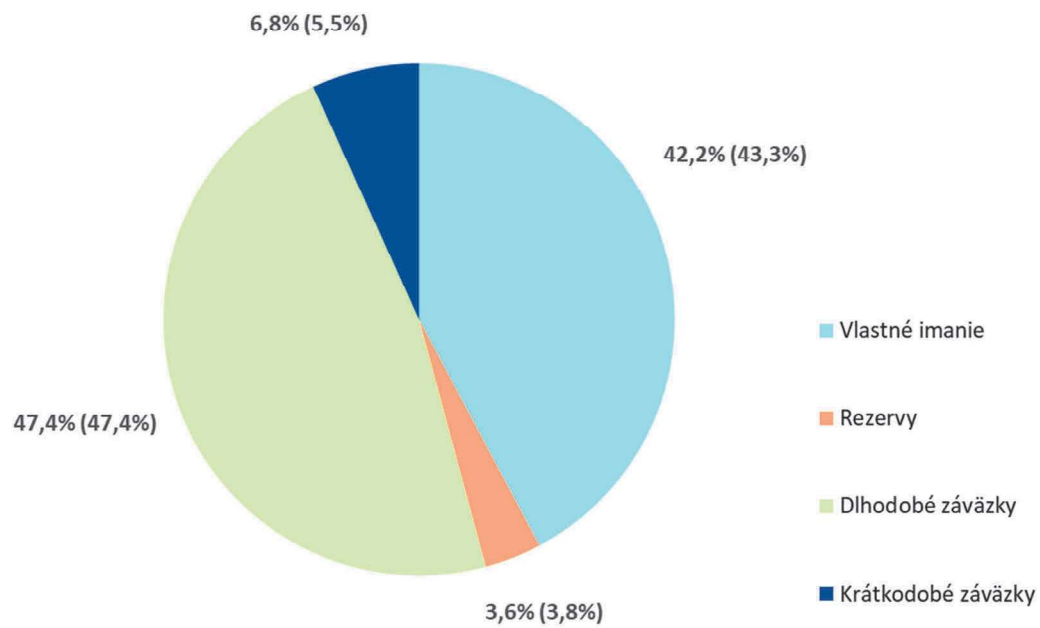

V štruktúre majetku sa odrazila vysoká úroveň investícií do používanej bázy aktív nevyhnutnej na distribúciu elektriny. Štruktúra zdrojov ostala aj v roku 2021 stabilná, pričom VSD naďalej používala na efektívne riadenie financovania investícií, prevádzkových potrieb ako aj dividendovej politiky existujúci systém externých bankových úverov, finančného leasingu ako aj cash-poolingu v rámci skupiny VSE Holding.

Štruktúra majetku v roku 2021 (2020)

Štruktúra zdrojov krytia v roku 2021 (2020)

Sme vizionári - Podnikateľský zámer

Posledné mesiace a roky nás naučili, že minimálne rovnako dôležité, ako mať zámery a ciele na budúce obdobie, je byť schopný reagovať na zmeny, ktoré prichádzajú a môžu mať na dosahovanie budúcich zámerov a cieľov významný vplyv.

Aj v roku 2022 pre nás hlavným cieľom ostáva zabezpečenie spoľahlivej a bezpečnej distribúcie elektriny našim zákazníkom, pričom rátame s tým, že nás budú stále ovplyvňovať dopady pandémie COVID-19 ako aj volatilný vývoj trhu s elektrinou predovšetkým prostredníctvom rastúcich cien. Predpokladáme však, že sa tým dokážeme vysporiadať, keďže s mnohými opatreniami, ktoré nás robia pripravenými na očakávané výzvy, sme už včas začali, prípadne ich prispôbujeme na meniace sa podmienky.

Zásadný význam v roku 2022 bude mať nastavenie pravidiel a vstupných parametrov pre stanovenie distribučných taríf pre nové regulačné obdobie, ktoré začne od roku 2023. Naším zámerom je ďalej budovať jednoduchý a harmonizovaný systém distribučných taríf, ktorého základy sme už vytvorili doterajšími opatreniami. Zároveň je nevyhnutné, aby v ňom boli zohľadnené reálne investičné a prevádzkové potreby, ktoré vyžaduje riadny výkon našich činností. Taktiež bude potrebné sa vysporiadať s negatívnymi dopadmi, ktoré spôsobuje enormný nárast ceny elektriny na trhu, kde sa aj pre rok 2022 očakáva nesúlad medzi nákladmi na nákup elektriny na straty a výnosmi z taríf na straty na ich krytie vrátane vysporiadania tohto deficitu o dva roky.

Napriek komplikovanej situácii na trhoch spojenej s cenovými nárastmi a ďalšími problémami plánujeme pokračovať v ambicióznom pláne investovania do obnovy a rozširovania našej distribučnej sústavy, pričom na ich financovanie by sme chceli využívať aj disponibilné zdroje z Európskej únie. V spolupráci s našimi partnermi pokračujeme v budovaní optickej siete, keďže podporu internetizácie na našom distribučnom území vnímame ako kľúčový element rozvoja toho regiónu v 21.storočí. Moderné technológie, dáta a inovácie budú aj v roku 2022 pre VSD prostriedkom ako pristupovať k svojim zákazníkom, zamestnancom a partnerom efektívne a udržateľným spôsobom.

Doplňujúce informácie

Výdavky na činnosť v oblasti výskumu a vývoja

V roku 2021 spoločnosť nevynaložila náklady na činnosti v oblasti výskumu a vývoja.

Nadobúdanie vlastných akcií, dočasných listov, obchodných podielov a akcií, dočasných listov a obchodných podielov materskej účtovnej jednotky

V roku 2021 spoločnosť nevykonávala v tejto oblasti žiadnu činnosť.

Informácia o organizačných zložkách spoločnosti v zahraničí

Spoločnosť nemá organizačnú zložku v zahraničí.

Informácie o významných rizikách a neistotách, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Manažment Spoločnosti si v súčasnosti nie je vedomý žiadnych rizík, ktoré by významne ovplyvnili budúce hospodárenie Spoločnosti.

Informácie o udalostiach osobitného významu, ktoré nastali po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa

S účinnosťou od 17.02.2022 bola zvolená do funkcie člena predstavenstva spoločnosti VSD pani Mgr. Katarína Goldbergerová.

Osobité predpisy

Spoločnosť nemá povinnosť poskytovať informácie podľa osobitných predpisov, iných ako na základe ktorých zostavila túto výročnú správu a uviedla v nej všetky informácie, ktoré má povinnosť uvádzať vo výročnej správe.

Bližšie informácie ohľadom vyššie spomenutých skutočností sú súčasťou poznámok k účtovnej závierke za rok 2021, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou tejto výročnej správy ako príloha.

Zoznam skratiek

BOZP	bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
DS	distribučná sústava
ES	elektrická stanica
EÚ	Európska únia
FVE	fotovoltická elektráreň
ISO	certifikát kvality
KVET	kombinovaná výroba elektriny a tepla
MH SR	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
NBÚ	Národný bezpečnostný úrad
NN domácnosti	nízke napätie odberateľa elektriny - domácnosti
NN podnikatelia	nízke napätie odberateľa elektriny - priemysel
OM	odberné miesto
OOPP	osobné ochranné pracovné prostriedky
OR	obchodný register
OZE	obnoviteľné zdroje energie
SEPS	Slovenská elektrizačná prenosová sústava
VN	vysoké napätie
VVN	veľmi vysoké napätie